

50 let od odchodu výsadkářů z Holešova

Koncem srpna 2019 si připomeneme 50 let od odchodu 7.VP – ZU / krycí název VÚ 7374 Holešov / z kasáren Holešov.

Něco z historie.

1.10.1957 byla v Sabinově vytvořena 22. výsadková průzkumná rota a už od jejího vzniku měla název „Rota zvláštního určení“. Jejím velitelem byl npor. Alois Klindera. V Holešově žijí dva bývalí příslušníci – rtn. Luděk Stoklásek a pplk. Mgr. Jaroslav Bílek. Od prvopočátku nesla krycí název VÚ 7374 až do rozpuštění pluku.

Dne 1.10.1959 byl v Prešově vytvořen 22. průzkumný prapor ZU a jeho velitelem byl určen mjr. Miroslav Šedina.

V roce 1960 se do Holešova přestěhoval 22.pzpr ZU a 65. výsadkový prapor, který se později přestěhoval do Prostějova.

Dne 1.9.1961 vznikl **7. výsadkový pluk ZU / 7.VP-ZU** / s přímou podřízeností zpravodajské správě gen. štábu ČSLA. Vývoj pluku byl na tehdejší dobu v armádě velmi náročný na psychiku, fyzickou a vytrvalost. Zvláštností byla výuka o cizích armádách, rozpoznávání jednotlivých složek druhů vojsk a výuka cizích jazyků. Každý příslušník měl ovládat asi 50 až 60 výrazů v němčině, angličtině a francouzštině. Vysílalo se šifrovaně a proto museli všichni znát spojovací pořádek pravděpodobného nepřítele. Samozřejmostí bylo poznávání všech hodností, příslušnost k jednotlivým druhům vojsk v jejich jazyce a provádět základní výsledky zajatce.

Na začátku 60-tých let v období studené války byl pluk 2x blízko ostrému bojovému nasazení a to v roce 1961 při Berlínské krizi a v roce 1962 při Karibské krizi.

6.10.1962 byla pluku slavnostně předána **vojenská zástava pluku** a 6.10.1967 byla dekorována Řádem červené hvězdy. Pluk dosahoval po celou dobu až do svého zrušení vysokou aktivitu a standart v bojové a odborné přípravě v rámci Varšavské smlouvy. Prakticky se k nám chodili učit a na různé exkurze jezdili příslušníci zpravodajských správ z NDR, Polska, Kuby, Maďarska, Bulharska a jiných zemí. Vzhledem k tomu, že u pluku byl zvláštní režim utajení, nemohly být vynikající výsledky pluku předkládány veřejnosti v TV a v tisku, tak jak to bylo u tankistů, motostřeleckých jednotek a jiných složek ČSLA. O poslání a úkolech útvaru nebyli seznámeni ani všichni generálové a velitelé divizí ČSLA.

Mezi hlavní úkoly bylo vyhledávat zbraně hromadného ničení / ZHN / a provádět jejich likvidaci na území cizího státu podle hesla – „jeden průzkumník zachrání 10 – 15 000 lidských životů“. Dalším úkolem bylo zjišťovat velitelská stanoviště a jejich ohlášení, sledovat letiště s jejich činností, spojovací uzly, radiotechnický průzkum, vyhledávat produktovody a podle možností jich poškozovat a vytvářet diverze na vybrané objekty.

Tuto činnost by vytvářely průzkumné skupiny, případně diverzní oddíly.

K útvaru byli přednostně zařazováni důstojníci a praporčíci, dále vojáci základní služby, vybíraní na základě dobrovolnosti. Na tehdejší dobu měl útvar moderní techniku a zbraně.

Pro potřeby útvaru byly vyvinuté samopaly škorpion, letadlo L-410, makety ZHN, atomové miny, vyhledávače radiolokátorů a pod. Některé úkoly plnili příslušníci útvaru v civilu.

Pokud to všechno shrneme, tak na posádce v Holešově bylo vždy spolehnouti od nejvyššího velení. Starší spoluobčané Holešova si jistě vzpomenou, že vojáci ručně kopali koupaliště v zámku, pomáhali postavit Stadion míru, vypomáhali při žňových pracích a pomáhali městu. Od 15.6.1965 byli příslušníci pluku na záchranných pracích při povodni Dunaje na jižním Slovensku v prostoru Hurbanovo, Kamoča, STS Balvany, Kolárovo, Komárno, Čičov, a Dedina mládeže.

V roce 1967 se stal velitelem pluku pplk. Vladimír Košan.

Na základě vývoje po 21.8.1968 byl rozvoj útvaru prakticky zastaven, okolnosti jsou vesměs známé. Z těchto důvodů byl útvar přeložen do Prostějova. Vzhledem k nevyhovujícím podmínkám ubytování v Prostějově - ubytování pod stany- nastala dizentérie / bacilární úplavice /. I přes lékařské zabezpečení bylo postiženo asi 80 % vojska. Po uvolnění ubytovacích prostor v kasárnách byl oficiálně zrušen 7.VP-ZU, odebraná

Zástava pluku a uložena do depozita Vojenského historického ústavu v Praze.

Nastaly kádrové změny – mnozí byli propuštěni do civilu a zbytek vojáků z povolání byl rozmístěn v útvarch po celé republice.

Ze zbytku útvaru byl vytvořený Výsadkový průzkumný prapor pod krycím číslem 8280/4 zvláštního určení. Veliteli jednotlivých rot se stali bývalí příslušníci 22. výsadkové brigády.

Na závěr uvádím příspěvek bývalého velitele VÚ 8280 Prostějov plk.v.v. ing. Františka Stavného, který přednesl na výroční členské schůzi KVV Prostějov dne 21.11.2015.

Cituji. „Vzpomínám si, když jsem byl na podzim 1969 přemístěný k praporu zvláštního určení a začal se učit novým taktikám a výcviku, potřebným k vedení speciálního a hloubkového průzkumu. Učili nás ti, kteří přišli právě z Holešova, kolegové Jiří Dufek, Míťa Mlčák, Jarda Štross, Venca Mejdr, Peter Jedinák, Stano Hájíček, Dušan Hric, Paľo Buda, Franta Lejsek, Láďa Ondříček, Lojza Valenta, Jarda Janků a další. Cvičili nás četaři, desátníci i svobodníci. A musím říci, že nás to naučili dobře“. Konec citátu.

Víc není co dodat k činnosti 7.VP-ZU Holešov a k jeho současnému pokračovateli Klubu výsadkových veteránů Holešov.